

Pensum til Båtførerprøven består av tre hovedelementer

- 1. Sjømannskap m.v.**
 - 2. Lover og regler**
 - 3. Navigasjon og kartlesing**
- + «Spesielt viktige emner»

1. Sjømannskap m.v.

Kandidaten skal ha kunnskap om:

- a) egnet sikkerhetsutrustning i fritidsbåter og riktig bruk av det
 - flyteplagg
 - lydsignalapparat
 - brannslukkingapparat
 - nødraketter, bluss og lignende
- b) at forskjellige båttyper kan ha forskjellig bruksområde
 - konstruksjonskategorier (CE) – for fritidsfartøy A, B, C, D
 - brukskategorier - fritidsfartøy, fiskefartøy, yrkesfartøy osv.
- c) betydningen av å ikke overbelaste båten
 - fribord, stabilitet, CE-merking for lasteevne
- d) betydningen av riktig trim, tilstrekkelig stabilitet og avpasset motorstyrke
- e) betydningen av godt vedlikehold av båt, motor, rigg og utstyr
 - drivstoffsystem, kjølesystem, smøreolje
- f) regler for sikker og forsvarlig fortøying, samt arrangement av dregg
- g) brannfare, brannårsaker, brannslukking og forholdsregler for å forhindre brann
 - bensindamp
 - propansystemer
 - betydning av oksygen
- h) skikk og bruk, egen atferds betydning for andres sikkerhet og trivsel
- i) viktige miljøhensyn så som oljesøl, hekkereservater, forsøpling og støy
- j) bruk av mobiltelefon, GPS og VHF på sjøen
 - nødnummer 120
 - innstille GPS iht riktig kartdatum, ED 79, WGS 84
 - VHF kanal 16
- k) assistanse og slep
- l) nødsituasjoner; drivanker, forholdsregler, bruk av nødsignaler, varsling, redningstjenesten mv.
- m) livredning
- n) flaggreglene
- o) ansvarsforhold og forsikringsmuligheter

2. Lover og regler

Kandidaten skal ha god kunnskap om Sjøveisreglenes avsnitt om:

- a) regler for styring og seilas
 - vikeplikt mellom motorbåter
 - vikeplikt mellom motorbåt og seilbåt
 - vikeplikt mellom seilbåter
 - vikeplikt for nyttetraffic
- b) lanterner og signalfigurer
 - lanterner på stor og liten motorbåt
 - lanterne på robåt
 - lanterner på seilfartøy

- slepelanterne
- c) utstyr for lydsignaler – regel 33
- d) manøver- og varselsignaler – regel 34 (a) og (b)
- e) lydsignaler under nedsatt sikt – regel 35 (a) og (i)
- f) nødsignaler – vedlegg IV
- g) regler for norske farvann - regel 43, 44, 45 og 54

Kandidaten skal ha kunnskap om:

- h) de viktigste bestemmelser i lover og forskrifter som gjelder for fritidsbåter
 - Forskrift om produksjon og omsetning av fritidsfartøy. CE-merking. Må kjenne til produksjonsskilt, CIN kode, teknisk dokumentasjon (vedlegg 14), samsvarserklæring (vedlegg 16)
 - Fritids- og småbåtloven § 1, 22, 23, 27, 32, 33, 35 og kapittel 5.
 - Friluftsløven § 1 – 9
 - Motorferdselsloven
 - Forskrift om begrenset fart ved passering av badende
 - Forskrift om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø
 - Forskrift om flyteutstyr om bord på fritidsfartøy
 - Forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker

3. Navigasjon og kartlesing

Kandidaten skal ha kunnskap om:

- a) de viktigste sjømerkene, hvordan de er merket av på kartet og hvordan man skal navigere i forhold til dem
- b) kartets oppbygging og symbolbruk
- c) kompassets funksjonsmåte
- d) hva som forårsaker deviasjon og misvisning, og hvordan man tar hensyn til det
- e) at ulike fyr har ulike lyskarakterer, og forstå hvordan karakterene som er gitt i kartet viser seg fysisk for derved å kunne identifisere fyret/lykten, samt retningslinjer for bruk av fargede sektorer
- f) elektroniske hjelpemidlers muligheter og begrensninger, GPS og kartdatum
- g) generelt om strøm og tidevann

Kandidaten skal gjennom praktiske beregninger vise at han/hun:

- h) kan finne retninger ved hjelp av et kompass, og kunne bruke sjøkart sammen med kompasset
- i) kan bestemme deviasjonens størrelse på forskjellige kurser ved å styre i overrettlinjer
- j) kan bestemme posisjonen ved krysspeiling
- k) kan beregne hastighet og seilt distanse

«Spesielt viktige emner»

Følgende er kunnskap båtføreren absolutt må ha for å kunne føre en båt med minimum av sikkerhet. **Spørsmål om denne kunnskapen blir vektlagt mer enn andre emner på eksamen.**

Sjømerker – i kartet og i virkeligheten

Stake eller båke med peker
Nord, sør, øst og vest merke

Symbol i kartet

Skvalpeskjær
Sektor på fyrlykter

Sjøveisregler. Hvem skal holde av veien?

2 motorbåter har kryssende kurser

2 seilfartøy har kryssende kurser

Motorbåt og seilfartøy har kryssende kurser

Seil- og motorfartøy har kryssende kurs med ferge/frakteskip i trangt farvann

Lanterner

Lanterneføring for motorbåt og seilbåt

Noen andre punkter fra «Retningslinjer for Båtførerprøven»:

Aldersgrense

- Aldersgrense for å gjennomføre prøven er 14 år
- Båtførerbeviset utstedes først ved fylte 16 år
- Dersom en person under 16 år avlegger og består prøven, vil personen i første omgang få utstedt en skriftlig bekreftelse med resultatet fra Norsk Test. Ved fylte 16 år vil vedkommende få tilsendt båtførerbeviset ved å kontakte Norsk Test. Ta kontakt med Norsk Test dersom beviset ikke er mottatt innen en måned etter fylte 16 år.

Tilrettelagt prøve

- Dersom kandidaten har behov for særlig tilrettelegging, må dette opplyses om ved oppmelding. For personer som har behov for særlig tilrettelegging kan det gis 20 minutter ekstra tid. I særlige tilfeller kan Norsk Test, etter søknad, avgjøre om båtførerprøven kan avlegges muntlig. Muntlig prøve innebærer at spørsmål og svaralternativ blir opplest til kandidaten av testleder eller utpekt person.

Resultat på prøven

- Prøven består av 50 spørsmål og har en varighet på 1 klokke. Prøven blir rettet elektronisk og kandidaten får umiddelbart resultatet. Kandidaten har rett til å få utskrift med bekreftelse av resultatet.
- En kandidat som ikke består båtførerprøven kan tidligst avlegge ny prøve etter 14 dager

Klagerett

- Enkeltvedtak i forbindelse med avleggelse av båtførerprøven og utstedelse av båtførerbevis kan påklages til Sjøfartsdirektoratet i henhold til forvaltningsloven. Fristen for å fremsette klage er 3 uker fra det tidspunktet underrettingen om prøveresultatet kommer frem til kandidaten. Klagen skal sendes til Norsk Test.